

Nr 170.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående anslag för budgetåret 1949/50 till skolor
tillhörande barna- och ungdomsvården m. m.*

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, punkterna 36—40, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1949/50 beräkna följande anslag:

Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Avlöningar, förslagsanslag	kronor 2 700 000
Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Omkostnader, förslagsanslag	» 2 000 000
Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Byggnadsarbeten m. m., reservationsanslag	» 500 000
Bidrag till driften av icke statliga skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, förslagsanslag	» 750 000
Fortbildningskurs för befattningshavare vid skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, reservationsanslag...	» 10 200

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 85, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 25 februari 1949, föreslagit riksdagen att

dels godkänna mellan representanter för Kungl. Maj:t samt städerna Göteborg och Stockholm ingångna avtal rörande dels statens övertagande per den 1 juli 1949 av den städerna enligt 43 § 2 mom. barnavårdslagen åliggande ungdomsvårdsskoleverksamheten och förstatligande i samband därmed av Eknäs yrkes- och hemskola samt Fagareds och Lingatans skolhem och yrkesskolor ävensom övriga därmed sammanhängande frågor, dels ock förvärv av fastigheten Fagared 1^a;

dels besluta, att i personalförteckningen för statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården vissa av departementschefen föreslagna ändringar skola vidtagas;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50;

dels för budgetåret 1949/50 under femte huvudtiteln anvisa till Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Avlöningar ett förslagsanslag av 2 690 000 kronor, till Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården:

Omkostnader ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor, till Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Byggnadsarbeten m. m. ett reservationsanslag av 490 700 kronor, till Bidrag till driften av icke statliga skolor tillhörande barna- och ungdomsvården ett förslagsanslag av 746 000 kronor samt till Fortbildningskurs för befattningshavare vid skolor tillhörande barna- och ungdomsvården ett reservationsanslag av 10 200 kronor;

dels ock godkänna av departementschefen förordade ändringar av grunderna för statsbidrag till inackorderingshem.

Avtalen och därmed sammanhängande frågor.

Staten övertog genom beslut 1936 och 1937 det ekonomiska huvudansvaret för skyddshemmen, numera benämnda ungdomsvårdsskolor. Landstingen och de städer, som ej deltog i landsting, befriades från skyldigheten att upprätta sådana anstalter. Undantag gjordes dock för städerna Göteborg och Stockholm, vilka skulle vara skyldiga att — med bidrag av statsmedel — även i fortsättningen själva ordna sin skyddshemsvård. För närvarande har Stockholms stad tre sådana ungdomsvårdsskolor, Skrubba, Eknäs och Johannelund, och Göteborgs stad två, Fagared och Lingatan.

Vid flera tillfällen efter reformens genomförande ha städerna i samband med avtalsförhandlingar framfört önskemål om att befrias från skyldigheten att anordna egna ungdomsvårdsskolor. Stockholms stad har därjämte ingått till Kungl. Maj:t med en framställning i samma syfte. Det har härvid framhållits, att de båda städerna i ekonomiskt avseende belastats förhållandevis mera än andra kommuner genom att de nödgades själva ikläda sig betydande kostnader för verksamheten samtidigt som deras invånare genom statlig beskattning bäre sin fulla andel i kostnaderna jämväl för driften av övriga ungdomsvårdsskolor, samt att kostnaderna för verksamheten med åren blivit allt för betungande.

Även ur ungdomsvårdens synpunkt anses åtskilliga skäl tala för att jämväl Göteborgs och Stockholms ungdomsvårdsskoleväsen övertages av staten. De betänkligheter, som man en gång hyste mot att sammanföra vanartad ungdom från storstäderna med sådan ungdom från andra delar av landet, anses icke ha varit befogade. Såsom ytterligare skäl för ett förstatligande har angivits den specialisering, till vilken utvecklingen på detta område lett hän, ävensom en del administrativa och ekonomiska fördelar, sammanhängande bl. a. med den nuvarande underbeläggningen på vissa anstalter.

Då sålunda jämväl ur ungdomsvårdsskoleväsendets synpunkt åtskilliga skäl tala för att staten övertar återstående kommunala skolor, ha de särskilda förhandlingsmän, som tillkallats för förhandlingar om revision av nu gällande avtal mellan Kungl. Maj:t samt städerna Göteborg och Stockholm, ansetts böra upptaga förhandlingar med städernas delegerade om villkoren för avlösning av städernas skyldigheter i nu föreliggande avseende. Härvid ha preliminära avtal träffats mellan förhandlingsmännen och städernas delegerade om att

staten per den 1 juli 1949 skall övertaga städernas ungdomsvårdsskoleverksamhet. Avtalen äro beroende på godkännande av dels Kungl. Maj:t, dels de båda städernas stadsfullmäktige. Stockholms stadsfullmäktige ha för sin del godkänt avtalet den 21 februari 1949.

Sedermera ha förhandlingsmännen i ett den 24 februari 1949 daterat tilläggsavtal överenskommit med representanter för Göteborgs stad att staten skall beredas tillfälle att utöka Fagareds jordbruk genom förvärv av den till detsamma gränsande fastigheten Fagared 1^s. Fastigheten i fråga har av staden inropats på offentlig auktion för en köpeskilling av 20 000 kronor och överlåtes för samma pris.

I anslutning till de principer, som tillämpades då landstingen befriades från sina skyldigheter i detta avseende, skola städerna enligt avtalen i viss utsträckning utan ersättning överlämna sina anstalter eller mot dessa svarande annat värde till staten.

Stockholms stad skall sålunda enligt avtalet till staten utan ersättning överlämna dels Eknäs yrkes- och hemskola med tillhörande jordbruk och dels ett belopp av 1 600 000 kronor. De båda stockholmsanstalterna Skrubba och Johannelund skola nedläggas. Deras belägenhet i Stockholm gör dem föga lämpliga som anstalter för här ifrågavarande uppgifter. Göteborgs stad skall till staten överlämna Fagareds och Lingatans skolhem och yrkesskolor, varvid ersättning skall utgå allenast för de till dessa skolor knutna jordbruken. Med hänsyn till att staden överlämnat skolor med flera elevplatser än som representera behovet för dess egen del skall den därjämte erhålla ett visst utjämningsbidrag. Det sammanlagda belopp, som sålunda skall tillfalla Göteborgs stad, har vid förhandlingarna bestämts till 700 000 kronor. Härtill kommer kostnaden för Fagared 1^s, 20 000 kronor. Sedan Göteborgs stad tillgodoförts dessa belopp, återstår ett belopp av 880 000 kronor, som enligt förhandlingsmännens förslag skall fonderas för att bestrida kostnaderna för uppförande av en skola av Johannelunds storlek eller för utvidgning av redan befintliga skolor.

Totalkostnaderna vid statlig drift av Fagared, Lingatan och Eknäs ha av socialstyrelsen uppskattats till omkring 552 000 kronor. Inkomsterna vid dessa tre skolor kunna beräknas till omkring 70 000 kronor. De verkliga kostnaderna för driften av de tre skolor, vilka enligt de preliminära avtalen under nästa budgetår skulle ersätta de nuvarande fem kommunala skolorna, kunna sålunda beräknas uppgå till högst omkring 482 000 kronor. Med ledning av de anförda uppgifterna och i betraktande av dels den allmänna levnadskostnadsökningen och dels vissa löneförhöjningar, som kommit befattningshavarna vid Göteborgs ungdomsvårdsskolor till del fr. o. m. den 1 juli 1947, har departementschefen uppskattat totalkostnaderna för ifrågavarande, nu befintliga fem skolor vid fortsatt kommunal drift och normal beläggning under budgetåret 1949/50 till minst 1 000 000 kronor. Vid full beläggning å dessa skolor komme statsbidraget under nästa budgetår att uppgå till omkring 555 000 kronor.

Departementschefen har vidare i denna fråga anförut bl. a. följande.

Av de nu anförda uppgifterna torde framgå, att en omläggning i överensstämmelse med förhandlingsmännens förslag skulle innebära en rationalisering, som komme att medföra en relativt obetydlig ökning av statens kostnader för Göteborgs och Stockholms ungdomsvårdsskoleklientel medan däremot totalkostnaderna för det allmänna skulle undergå en betydande minskning.

Sammanfattningsvis vill jag såsom min mening uttala, att övervägande skäl synas tala för att per den 1 juli 1949 upphäva den Göteborg och Stockholm nu åvilande skyldigheten att själva anordna sina ungdomsvårdsskolor. I överensstämmelse med de preliminära avtalen böra därvid Fagared, Lingatan och Eknäs förstatligas. Förvärvet av fastigheten Fagared 1⁸ för en köpeskilling av 20 000 kronor torde böra godkännas. De ingångna preliminära avtalen torde därför, därest riksdagen icke anmäler erinran däremot, få för statens vidkommande fastställas. Av den från Stockholms stad erhållna summan av 1 600 000 kronor torde efter verkställd utbetalning till staden Göteborg av (700 000 + 20 000) 720 000 kronor resterande belopp få avsättas till en fond, avsedd för framtida utbyggnad av den statliga ungdomsvårdsskoleorganisationen. Jag finner mig icke f. n. kunna taga ställning till frågan efter vilka linjer en sådan utbyggnad bör ske. Frågan därom torde därför få senare underställas riksdagens prövning.

Anslagsbehovet för budgetåret 1949/50.

Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Avlöningar. Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2 234 700 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att Kungl. Maj:t inom ramen för de för yrkeslärarinnorna vid yrkesskolorna avsedda lönerna efter framställning av socialstyrelsen för varje särskilt fall får medgiva sådana förändringar i personaluppsättningen, som påkallas av ett som lämpligt befunnet utbyte av yrkesgrenar. I samband härmed anställda yrkeslärarinnor anses böra anställas å icke-ordinarie stat, varvid lönerna böra bestämmas i enlighet med nu tillämpade grunder. I den mån lönekostnaderna vid denna anordning skjutas över från ordinarieposten till icke-ordinarieposten föreslås, att Kungl. Maj:t får medgiva erforderligt överskridande.

De vid ungdomsvårdsskolorna för flickor upptagna särskilda hemvårdslärarna föreslås skola erhålla tjänstebestämmelsen biträdande husföreståndare.

För nattlig bevakning föreslås vid envar av Lövsta och Långanäs skolor anställande av ytterligare fyra vårdare. Därest behov av dylik bevakning skulle uppstå jämväl vid andra ungdomsvårdsskolor, förutsättes Kungl. Maj:t skola äga medgiva för detta ändamål erforderliga överskridanden av avlöningsstaten.

De båda befattningar som lärarinnor i »nytt yrke», varom riksdagen beslutade år 1947, föreslås under nästa budgetår skola anställas, nämligen vid Sonestorp en lärarinna i hushållsgöromål (Ce 19) och vid Hornö en lärarinna i tvätt (Ce 14).

Vid Broby föreslås anställande av två ekonomibiträden (Ce 2), varjämte en vid Lövsta deltidsanställd kontorshjälp föreslås utbytt mot ett kontorsbiträde med lön enligt den reglerade befodringsgången.

Departementschefen har godtagit den av socialstyrelsen föreslagna personaluppsättningen för Fagared, Lingatan och Eknäs, beträffande vilken hänvisning torde få ske till propositionen. Jämväl styrelsens i propositionen återgivna förslag till förändringar i den å personalförteckningen upptagna övergångsstaten har tillstyrkts av departementschefen.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har beräknats till 897 000 kronor mot 755 700 kronor innevarande budgetår.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har uppräknats med 8 900 kronor.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har det för vikariatsersättningar beräknade beloppet höjts med 31 000 kronor. Med hänsyn till föreslagna personalökningar m. m. har anslagsposten i sin helhet upptagits till ett med 259 900 kronor förhöjt belopp.

Anslagsposten till rörligt tillägg har beräknats till 273 800 kronor, innebarande en ökning med 45 200 kronor i förhållande till innevarande budgetår.

Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Omkostnader. För innevarande budgetår ha för ändamålet anvisats 1 445 000 kronor.

Till följd av den statliga ungdomsvårdsskoleverksamhetens utvidgning och inträdda kostnadsökningar har anslaget uppräknats med 555 000 kronor.

Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Byggnadsarbeten m. m. Något anslag för detta ändamål har icke anvisats å riksstaten för innevarande budgetår.

Med hänsyn till trängande behov av personalbostäder vid Lövsta, Östra Spång och Hammargården föreslås för nästa budgetår, att medel anvisas till uppförande av bostadshus vid nämnda skolor med tillhoppa 370 800 kronor. Genomförandet av den av 1947 års riksdag beslutade omorganisationen av Johannisbergs och Vemyras ungdomsvårdsskolor till enbart yrkesskola respektive skolhem medför vidare behov av vissa byggnadsarbeten för en kostnad av sammanlagt 119 900 kronor, varav 84 000 kronor för ett nytt bostadshus vid Johannisberg och 35 900 kronor för omändring vid Vemyra av en verkstadsbyggnad till skollokaler.

Med en promemoria den 10 maj 1949 har socialdepartementet vidare ställt till utskottets förfogande en framställning från socialstyrelsen om anvisande av 77 000 kronor för uppförande av vissa ekonomibyggnader vid Lövsta skolhem och yrkesskola.

I framställningen har anförts i huvudsak följande.

I skrivelse till socialstyrelsen den 31 juli 1948 hemställde styrelsen för Lövsta skolhem och yrkesskola, att medel måtte ställas till förfogande för uppförande av en ny ladugård vid skolan. Skolstyrelsen uppgav samtidigt, att ladugården vore så ålderdomssvag, att den ej ginge att reparera. Vägarna vore ställvis så murkna, att en högaffel kunde köras igenom dem, och yttertaket så bristfälligt, att det krävde en fullständig ombyggnad. Golvet

på höskullen vore uppmurknat och måste ideligen provisoriskt lappas på Styrelsen överlämnade därjämte ett förslag till nybyggnad.

Socialstyrelsen upptog icke förslaget i sina petita för budgetåret 1949/50. Anledningen härtill var bl. a., att den föreslagna ladugårdsbyggnaden syntes mindre ändamålsenlig.

Den 19 mars 1949 nedbrann skolans loge. Med anledning härav anmodades agronom A. Örborn, statens forskningskommitté för lantmannabyggnader, att uppgöra förslag till nya ekonomibygnader för skolans jordbruk samt utföra vissa kostnadsberäkningar.

Med överlämnande av en av Örborn utförd skiss över ekonomibygnad med betongsilo anförde Lövstastyrelsen i skrivelse till socialstyrelsen den 23 april 1949 bl. a. följande: »Det är oundgängligen nödvändigt att snarast få en ny loge uppförd, men styrelsen vill i det nu uppkomna läget på det livligaste framhålla önskvärdheten av att frågan om byggande av såväl loge som ladugård prövas i ett sammanhang. Att samtidigt uppföra både loge och ladugård skulle i nuvarande situation innebära en viss besparing med hänsyn till att foderutrymmena å skullen i en ny ladugård kunna beräknas bli avsevärt större än å den nuvarande skullen, varvid logen i stället kan dimensioneras betydligt mindre. I den gamla logen inrymdes även förvaringslokal för maskiner och redskap, och det var endast tack vare lyckliga omständigheter som en del av den i nämnda lokal förvarade materielen kunde räddas vid branden. Det synes därför vara synnerligen önskvärt att maskin- och redskapsbod i fortsättningen icke inrymdes i logen utan uppfördes som en fristående byggnad. Med hänsyn till önskvärdheten av att vintertid kunna sysselsätta eleverna med översyn och vård av maskinerna bör i denna maskinbod inredas ett isolerat, uppvärmningsbart rum.

Kostnaderna för ovan berörda nybyggnader skulle enligt ett av statens forskningskommitté för lantmannabyggnader uppgjort förslag, som här bifogas, belöpa sig till följande belopp:

Logen cirka	kronor 15 000
Ekonomibygnad med betongsilo cirka...	» 52 000
Maskinhall cirka	» 10 000
	<hr/>
Summa cirka kronor	77 000

Socialstyrelsen vill framhålla, att det icke blott synes oundgängligen nödvändigt att en ny loge står färdig till hösten, då skörden skall tagas in, utan att även starka skäl tala för att jämväl övriga föreslagna nybyggnader samtidigt uppföras.

Socialdepartementet har i sin promemoria framhållit, att inom departementet skäl befunnits tala för ett genomförande av byggnadsprojektet ävensom att finansdepartementet icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Bidrag till driften av icke statliga skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 200 000 kronor.

Anslaget har för nästkommande budgetår beräknats under förutsättning, att staten per den 1 juli 1949 övertager Göteborgs och Stockholms ungdomsvårdsskoleverksamhet samt att Eknäs, Fagared och Lingatan i samband därmed förstatligas. I det föreslagna anslaget 746 000 kronor ingår bl. a. ersätt-

ning av statsmedel för uppkomna driftunderskott vid Håkanstorp med 8 000 kronor och vid Margretelund med 45 900 kronor.

Fortbildningskurs för befattningshavare vid skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. Kungl. Maj:ts förslag innebär en höjning av anslaget med 600 kronor till 10 200 kronor med hänsyn till ökade avgifter för vivre.

Bidrag till inrättande av inackorderingshem. Ersättningar till inackorderingshem för driftförluster. Under innevarande budgetår ha medel till inrättande av inackorderingshem icke anvisats, medan anslaget till ersättningar till inackorderingshem för driftförluster uppförts med 3 000 kronor.

Departementschefen anför i denna del bl. a. följande.

Då statsmakterna år 1946 beslöto medverka till upprättandet av inackorderingshem för utskrivna ungdomsskoleelever, utgick man vid den ekonomiska kalkyleringen i princip ifrån att hemmen skulle kunna drivas enbart med tillskott av elevernas inackorderingsavgifter. För att underlätta verksamhetens igångsättande borde dock staten till varje hem utgiva ersättning motsvarande första årets hyra, varjämte staten därefter skulle svara för den inkomstminskning, som kunde åsamkas hemmen genom att platser stode lediga. Frånsett sistnämnda bidrag skulle, sedan hemmen startats, staten icke vidare behöva lämna något bidrag (prop. nr 187/1946, s. 29). Visst statsbidrag skulle därjämte utgå till anskaffande av inventarier, dock högst tillhopa 8 000 kronor för hem.

Medel ha för budgetåren 1946/47 och 1947/48 anvisats till inrättande av sammanlagt 14 inackorderingshem. Hittills ha emellertid endast två hem öppnats. Ytterligare fem torde komma att igångsättas under år 1949. Inackorderingshemmen ha sålunda långt ifrån tillkommit i den takt, som man år 1946 räknade med. Det föreligger fara för att kännedomen om de ekonomiska svårigheterna för de redan öppnade hemmen kommer att verka hinderlig för öppnande av nya hem. Det torde i ett dylikt läge vara nödvändigt att överväga på vad sätt intresset för inrättande av inackorderingshem kan bättre styruleras. Socialstyrelsens förslag i detta hänseende går ut på att staten, sedan ersättning för första årets hyra utgivits, i fortsättningen skall utbetala underskottsersättning med högst årshyrans belopp, i stället för att som nu sker allenast täcka driftförluster, som uppkommit på grund av att platser stått obesatta.

De 14 beviljade inackorderingshemmen skola upprättas genom I. O. G. T. Hemmens utgiftsstaten fastställas av socialstyrelsen, och deras verksamhet övervakas av styrelsens eftervårdskonsulenter, som ha att dit hänvisa såväl utskrivna elever som annan ungdom, som kan mottagas å hemmen. Hela årshyran uppgår vad beträffar de redan befintliga hemmen till för Malmöhemmet 6 000 kronor och för Halmstadshemmet 4 200 kronor. Vid bifall till socialstyrelsens förslag torde knappast mer än uppskattningsvis halva årshyran komma att belasta statsverket i form av underskottsersättningar. I betraktande av dessa omständigheter finner jag mig böra biträda socialstyrelsens förslag.

Med hänsyn till de allmänna prisstegringarna sedan år 1944 föreslås vidare en ändring av de nuvarande bidragsgrunderna såtillvida, att bidrag må utgå för anskaffande av inventarier med 1 000 kronor per plats, dock högst tillhopa 10 000 kronor per hem.

Anslaget till ersättningar till inackorderingshem för driftförluster är numera helt förbrukat. Medel finnas däremot tillgängliga å anslaget till inrättande av dylika hem. Vid ingången av budgetåret 1948/49 fanns sålunda enligt riksräkenskapsverkets budgetredovisning å anslaget en reservation av cirka 140 000 kronor. Vid bifall till de föreslagna ändringarna av bidragsgrunderna föreslås sistnämnda anslag få i erforderlig utsträckning utnyttjas.

Utskottet.

De skäl, som av departementschefen anförts för statens övertagande av Stockholms och Göteborgs ungdomsvårdsskoleverksamhet, har utskottet funnit övertygande. Såväl ur ungdomsvårdens synpunkt som ur administrativa och allmänt ekonomiska synpunkter synes — såsom även framhållits i propositionen — övertagandet kunna medföra avsevärda fördelar, och utskottet tillstyrker med hänsyn härtill, att Stockholm och Göteborg per den 1 juli 1949 befrias från sina skyldigheter i detta avseende. De preliminära avtal, som träffats av särskilt tillkallade förhandlingsmän för Kungl. Maj:t och kronan samt städernas delegerade, har utskottet funnit sig kunna godtaga. Utskottet tillstyrker jämväl den av förhandlingsmännen preliminärt träffade överenskommelsen med Göteborgs stad om förvärf av fastigheten Fagared 1^a för en köpeskilling av 20 000 kronor.

Vad beträffar medelsanvisningen för budgetåret 1949/50 till statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården får utskottet anföra följande.

Under anslaget till Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Avlöningar har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit en utökning av vårdarpersonalen vid Lövsta och Långanäs i syfte att möjliggöra nattlig bevakning. Vid envar av dessa skolor föreslås skola anställas ytterligare 4 vårdare. Utskottet ställer sig tveksamt till huruvida en utökning av vårdarpersonalen utgör den lämpligaste åtgärden för förebyggande av rymningar. Vad gäller Lövsta synes närheten till ungdomsvårdsskolan i Skarvik-Tallåsen i hög grad ha bidragit till att skapa oro bland klientelet vid båda dessa skolor. Utskottet har inhämtat, att vederbörande anstaltsstyrelser anse en utrymning av en av dessa skolor och överförande dit av annat klientel på längre sikt vara ofrånkomlig. I detta sammanhang bör dock uppmärksammas, att arrendetiden för Skarvik-Tallåsen utgår den 1 juli 1953, efter vilken tidpunkt skolan åter kommer att disponeras av stadsmissionen för annat ändamål.

Det torde kunna ifrågasättas, huruvida man icke för minskande av rymningsfrekvensen i första hand borde inrikta sig på åtgärder för förbättring av omhändertagandet av eleverna och deras möjligheter till sysselsättning under fritid. Med hänsyn bl. a. till ortsbefolkningens önskemål vill utskottet dock icke motsätta sig, att medel beräknas för en tillfällig förstärkning av personalen vid vardera av Lövsta och Långanäs skolor med 4 befattningshavare i högst 11 lönegraden. Utskottet förutsätter, att närmare samråd kommer till stånd mellan socialstyrelsen och vederbörande skolors styrelser och ledning i

fråga om dispositionen av tillgänglig personal och den nu föreslagna förstärkningen ävensom beträffande organisationens utformning på längre sikt.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande personalorganisationen har i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran.

Till byggnadsarbeten m. m. har departementschefen för nästkommande budgetår beräknat ett belopp av 490 700 kronor. Sedermera har socialstyrelsen gjort framställning om anvisande av ytterligare 77 000 kronor för vissa byggnadsarbeten vid Lövsta. Ehuru några detaljerade ritningar beträffande dessa arbeten ännu icke föreligga, vill utskottet, som på platsen tagit del av förhållandena, likväl — med hänsyn till de särskilda skäl, som i förevarande fall äro för handen, bl. a. inträffad eldsvåda — tillstyrka ett genomförande av projektet i huvudsaklig överensstämmelse med det av skolans styrelse ingivna förslaget. Det i propositionen för byggnadsarbeten m. m. beräknade anslaget torde på grund härav böra uppräknas med 77 000 kronor till 567 700 kronor.

Vad beträffar frågan om ändrade grunder för bidrag till inackorderingshem, har utskottet med hänsyn till vad i propositionen anförts icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet har emellertid hyst tvekan i fråga om en utökning av statens åtagande beträffande driftförlusterna vid sådana hem. Med hänsyn till den planerade fortsatta utbyggnaden finner utskottet det angeläget, att verksamheten i ekonomiskt hänseende noggrant följes, bl. a. ur synpunkten av att ökade åtaganden från statens sida kunna motivera en omprövning i fråga om verksamhetens omfattning.

Under åberopande av det anförda får utskottet, som i övriga delar icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må

A. godkänna mellan representanter för Kungl. Maj:t samt städerna Göteborg och Stockholm ingångna avtal rörande *dels* statens övertagande per den 1 juli 1949 av den städerna enligt 43 § 2 mom. barnavårdslagen åliggande ungdomsvårdsskoleverksamheten och förstatligande i samband därmed av Eknäs yrkes- och hemskola samt Fagareds och Lingatans skolhem och yrkesskolor ävensom övriga därmed sammanhängande frågor, *dels ock* förvärv av fastigheten Fagared 1⁸;

B. besluta, att i personalförteckningen för statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården följande förändringar skola per den 1 juli 1949 vidtagas, nämligen *dels* uppförande av ytterligare 1 rektor i lönegrad Ca 29, 2 rektorer i lönegrad Ca 27, 2 assistenter i lönegrad Ca 23, 2 yrkeslärare i lönegrad Ca 19, 4 lärarinnor i hushållsgöromål i lönegrad Ca 19, 4 lärarinnor i kvinnlig slöjd i lönegrad Ca 19, 1 jordbruksföreståndare i lönegrad Ca 16, 1 husföreståndare i lönegrad Ca 15, 2 jordbruksförmän i lönegrad

Ca 14, 2 vårdare i lönegrad Ca 11 och 1 hantverkare i lönegrad Ca 11, *dels ock* minskning av antalet å övergångsstat uppförda tjänster till 2 folkskollärare i lönegrad Ca 22, 1 lärare i yrkesämne i lönegrad Ca 16, 1 biträdande lärare i lönegrad Ca 15, 2 arbetsledare i lönegrad Ca 14 och 1 tvättföreståndare i lönegrad Ca 6;

C. godkänna följande avlöningsstat för statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	897 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	58 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	1 460 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	273 800
Summa förslagsanslag		kronor 2 690 000;

D. för budgetåret 1949/50 under femte huvudtiteln anvisa:

- 1) till *Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Avlöningar* ett förslagsanslag av 2 690 000 kronor,
- 2) till *Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Omkostnader* ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor,
- 3) till *Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården: Byggnadsarbeten m. m.* ett reservationsanslag av 567 700 kronor,
- 4) till *Bidrag till driften av icke statliga skolor tillhörande barna- och ungdomsvården* ett förslagsanslag av 746 000 kronor,
- 5) till *Fortbildningskurs för befattningshavare vid skolor tillhörande barna- och ungdomsvården* ett reservationsanslag av 10 200 kronor;

E. godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 25 februari 1949 förordade ändringar av grunderna för statsbidrag till inackorderingshem.

Stockholm den 17 maj 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Mannerskantz, Iwar Anderson, Johan Eric Ericson, Sundelin, Rosenberg, Hesselbom, Gustav Emil Andersson, Andrée och Ivar Persson; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Rubbestad, Ståhl, Lindholm, Pettersson i Dahl, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herrar Severin, Birke och Henriksson.
